

10.SINIF TARİH 1.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAVI**ADI-SOYADI:****SINIFI-NUMARASI:****PUAN:****NOT:5.Senaryo**

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.2. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliği yorumlayabilme (10p)

1. Büyük Selçuklu Devleti'nde iç ve dış yazışmalardan sorumlu divanın adı nedir? yazınız.

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.2. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliği yorumlayabilme (10p)

2.Türklerin İslamiyet'i kabul etmesi ile Türk cihan hakimiyeti anlayışı yerini hangi anlayışa bırakmıştır? Yazınız.

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.3. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişkiyi sorgulayabilme (10p)

3. Hükümdarın şahsına ait tarla, bağ, bahçe, koru, otlak gibi arazilerdir. Bu araziden alınan aşar ve diğer vergiler doğrudan savaş ve diğer olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere ihtiyat hazinesine aktarılır.

Verilen bilgiler Selçuklu toprak sistemlerinden hangisi ile ilgilidir? Yazınız.

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.3. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişkiyi sorgulayabilme (20p)

4. Venedik'le (1220 yılında) bir ticaret sözleşmesi yapan Selçuklular, tüccarlara büyük avantaj ve ayrıcalıklar sağladı. Ticarete el atan devlet, tüccarlara kişisel ve mallarıyla ilgili güvenlik garantisi veriyordu. (...) Örneğin, Venediklilerle yapılan anlaşmaya göre, değerli taşlar ve inci, gümüş ve külçe ya da sikke altın, ensonu, hatta hububat" gümrük vergisinden bağımsızdı; kalan maddeler, %2 ölçüsünde, düşük gümrük vergisine bağlanmıştı. (...)

Selçukluların yapmış olduğu bu çalışmaların temel amacı nedir? Yazınız

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.3. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişkiyi sorgulayabilme (20P)

5. Türkistan'dan Anadolu'ya gelen esnaf ve zanaatkârlar iş bulmak, Doğu Romalılarla rekabet etmek, ürettikleri malların kalitesini korumak, esnaf ahlakını iş hayatına hâkim kılmak gibi çeşitli amaçlarla kurulmuştur.

Selçuklu Devleti döneminde bu amaçlarla kurulan teşkilatın adı nedir? yazınız.

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.4. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmeleri Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisi açısından değerlendirebilme (10P)

6. Düşünce ve öğretileriyle Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecinde önemli rol oynayan mutasavvıflara üç örnek veriniz.

Öğrenme Çıktısı: TAR.10.1.4. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmeleri Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisi açısından değerlendirebilme (20P)

7. Orta Çağ Avrupası'nda yüksek öğretim faaliyetleri, katedral ve manastır okullarında din adamları tarafından yürütülürdü. Skolastik düşünce doğrultusunda şekillenen bu eğitim anlayışında kilisenin büyük bir etkisi vardı. XI. yüzyılda ise Avrupalıların bilim ve eğitim anlayışlarında bazı önemli değişimler yaşandı. Bu değişimde Avrupalıların İslam dünyasındaki bilimsel çalışmaları ve eğitim kurumlarını takip etmeye başlaması çok etkili oldu. Avrupa'daki ilk üniversiteler bu dönemde kuruldu. Ancak XIII. yüzyılda bilginin tek kaynağının deney ve deneyim olduğunu savunan bilim insanları, Katolik Kilisesinin öğretileriyle ters düştükleri gerekçesiyle kısıtlandı ve çeşitli baskılara maruz kaldı.

Bu bilgilerden hareketle skolastik düşünceyi tanımlayarak bu düşünce sisteminin Avrupa'nın bilim ve eğitim yapısına etkisini değerlendiriniz.

Instagram: Metin Hoca (@metinhoca)

Metin Uruk

NOT! CEVAPLAR METİN HOCA YOUTUBE KANALIMDA VİDEO ŞEKLİNDEDİR.